

**GRAMATIKA BATZORDEAREN ERANTZUNA LANDER
ARRASATE JAUNAK (LIZARDI EUSKALTEGIA-AEK),
MEREZI IZAN ADITZAREN ERABILERAZ EGINIKO
GALDERARI**

*Lander Arrasate
Lizardi Euskaltegia. AEK*

Merezi izan aditza dela-eta, galdera bat egin digu Arrasate jaunak. Horretarako ontzat ematen diren zenbait perpaus ematen ditu:

*Mikelek saria merezi du.
San Ferminetara joatea merezi du.
Donostiako Alde Zaharrera joatea merezi du.*

Horietatik abiatuz, galdetu digu ea ondoko perpaus hau (Euskaltzaindiaren 31. arauan esaten denaren kontra doana) ontzat eman daitekeen:

Arestian aipatutakoak, (hau da) Donostiako Alde Zaharrera joateak, merezi du.

Gramatika batzordearen iritziz perpaus hori txartzat ematekoa da. Egia da *merezi izan* aditzak ergatiboa eska dezakeela (*Mikelek saria irabazia du*), baina aditz horren bi erabilera bereizi beharrean gara:

1. Subjektu ergatiboa eta objektu absolutiboa duena:

*Mikelek saria merezi du.
Mikelek saria jasotzea merezi du.*

2. *Merezi izan* aditzaren erabilera inpersonala, subjektu ergatiborik ez duena:

*Merezi du lan egitea.
Merezi du Euskal Herria ongi ezagutzea.*

Goian aipatzen den zalantzazko perpausa bigarren egiturakoa litzateke, subjektu agerikorik ez duena. Beraz, perpaus hori erabili nahi izanez gero, honelako zerbait gomendatuko genuke:

Arestian aipatutakoa egitea, Donostiako Alde Zaharrera joatea, merezi du.

Besterik gabe, adeitasunez.

Gasteizen, 1999ko maiatzaren 5ean.

Jesus Mari Makatzaga,
Gramatika batzordeko idazkaria

* * *

GRAMATIKA BATZORDEAREN ERANTZUNA ZORNOTZAKO BARNETEGITIK (*AURTEN BAI*) EGINIKO GALDERARI

Egia da, galderan esaten den bezala, *espero izan* aditza nominalizazioarekin erabiltzen dela normalean:

Zu etortzea espero dut.

Nolanahi ere, ez da molde bakarra. *-ela*-dun perpaus osagarri bat ere lagun duela eman baitaiteke aipatu aditza:

Etorriko zarela espero dut.

Beraz, biak erabil daitezke *espero izan* aditzaren osagarri gisa.

Erregimen berbera dute beste aditz batzuek ere:

Jaialdira joatea agindu nion.

Jaialdira joango nintzela agindu nion.

Besterik gabe, adeitasunez.

Gasteizen, 1999ko maiatzaren 5ean.

Jesus Mari Makatzaga,
Gramatika batzordeko idazkaria

* * *